

Geavanceerd klinisch redeneren, diagnostiek, therapeutische besluitvorming en zorgplanning in de geestelijke gezondheidszorg (D013396)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 5.0

Studietijd 150 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

A (semester 1)

Nederlands

Gent

zelfstandig werk

hoorcollege

werkcollege

practicum

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Deproost, Eddy

GE39

Verantwoordelijk lesgever

Lemmens, Gilbert

GE34

Medelesgever

Verhaeghe, Sofie

GE39

Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

Master of Science in de verpleegkunde en de vroedkunde (afstudeerrichting verpleegkundig specialist)

stptn

aanbodsessie

5

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Advanced Practice nursing, klinisch redeneren, diagnostiek, zorgplanning, besluitvorming, verpleegkundig specialist, clinical nurse specialist, advanced practice nurse, psychiatrische verpleegkunde, geestelijke gezondheidszorg verpleegkundige, geestelijke gezondheid (zorg), psychiatrie, psychotherapie, herstel, psychiatrisch verpleegkundige theorieën en benaderingswijzen

Situering

Wegens Covid19 kan mogelijk afgeweken worden van de onderwijs- en evaluatievormen. Dergelijke afwijkingen zullen via Ufora worden gecommuniceerd.

In deze cursus treedt de student buiten de reguliere grenzen van de verpleegkunde en verworft competenties binnen het domein van de geestelijke gezondheidszorg, geneeskunde en de klinische psychologie. In dit opleidingsonderdeel wordt vooral de centrale CanMED rol van de verpleegkundig expert en klinisch behandelaar ingeoefend. Binnen de interdisciplinaire samenwerking in de geestelijke gezondheidszorg is de verpleegkundige een essentiële en professionele partner. De GGZ-verpleegkundige biedt een complementaire bijdrage in de zorg, de behandeling en het persoonlijk herstelproces van personen met psychische en/of psychiatrische problemen of kwetsbaarheid. Het uitgangspunt is een relatiegebaseerde GGZ verpleegkunde waarbij de focus gericht is op de individuele zorgcontext, de zorgsetting en de maatschappij. Deze cursus is een verdiepende cursus met als doel wetenschappelijk inzicht te geven over de grondslagen van psychiatrische en geestelijke gezondheidszorg problemen en behandeling.

Dit opleidingsonderdeel is bedoeld voor studenten die later als verpleegkundig specialist in een specifiek zorgdomein of binnen een bepaalde patiëntengroep in de geestelijke gezondheidszorg aan de slag willen gaan. De student verworft basiskennis en vaardigheden om in het domein van de geestelijke gezondheidszorg (zoals een holistische invalshoek naar de oorsprong, verloop van psychiatrische en geestelijke gezondheidsproblemen, inzicht in de prognose en behandeling van de

meest voorkomende psychiatrische aandoeningen met inbegrip van kinderen, adolescenten en ouderen), integraal assessment, klinisch onderzoek, stellen van een differentiële diagnose, (psycho)therapie- en zorgplanning, uit te voeren en dit binnen een interprofessioneel en transmuraal samenwerkingsverband.

Het opleidingsonderdeel wordt gesitueerd in de afstudeerrichting Verpleegkundige Specialist. Het opleidingsonderdeel is sterk gelinkt met het opleidingsonderdeel 'Stage: verpleegkundig specialist' en 'advanced nurse led care in de GGZ'.

Internationaal is er sinds enkele decennia ook in de GGZ verpleegkunde een toenemende professionalisering en verwetenschappelijking. In dit opleidingsonderdeel krijgt internationalisering vorm d.m.v.:

- gastcolleges door buitenlandse verpleegkundig specialisten en onderzoekers
- integratie van Engelstalige leermateriaal en internationale wetenschappelijke publicaties.

Inhoud

Thema's die in dit opleidingsonderdeel aan bod komen zijn o.a.:

- Inzicht in de verschillende (mens)visies op personen met psychische kwetsbaarheid en op verandering (zoals biomedisch model, psychotherapeutische strekkingen, sociale benaderingen en herstelvisie)
- Identiteit van de GGZ-verpleegkundige binnen een interprofessionele/-disciplinaire geestelijke gezondheidszorg
- Fundamenten van een GGZ-verpleegkundige visie en benadering (zoals herstelondersteunende, belevingsgerichte, interpersoonlijke, contextuele benadering en relatie-gebaseerd verpleegkundig model van Peplau, Wheeler en Delaney met een link naar diverse concepten: neurobiologie, ontwikkelingspsychologie, hechtingstheorie, mentaliseren, trauma-informed care, ...)
- GGZ-verpleegkundige interventiemodel PERSONS gericht op care en cure.
- Herstelondersteunende en therapeutische grondhoudingen en communicatie
- Samenwerking met ervaringsdeskundigen
- Specifieke interventies gericht op zorg, symptoommanagement en persoonlijke verandering (via gespreksbegeleiding – counseling – psychotherapie: individueel, groeps- en contextgericht (o.a. belevingsgerichte, emotion-focused en interpersoonlijke benadering, visie en methodiek van H.E. Peplau, mentaliserende behandeling, milieutherapie,...), via (narrative) familie- en contextbegeleiding, via Open Dialogue,...)
- Situering van herstelondersteunende methodieken, psycho-educatieve interventies, psychofarmacologische interventies en medicatiemanagement, somatische en leefstijlinterventies die verder in het vak (Advanced nurse led care voor de verpleegkundig specialist in de geestelijke gezondheid(verder uitgewerkt zal worden
- Coachen van het herstelproces (herstelplan) - zorgcoördinatie en casemanagement
- Toepassing van de verpleegkundige visie en het interventiemodel op het omgaan met personen in crisis en met risicogedrag
- Verdiepende symptomatologie, diagnostiek en etiologie van psychiatrische stoornissen en geestelijke gezondheidsproblemen bij kinderen, adolescenten, volwassenen en ouderen vanuit de neurobiologische, genetische, psychologische en sociale wetenschappen.
- Verdiepend inzicht en reflectie over de diagnostische categorieën via de DSM-5 criteria (zoals depressieve stoornis, somatische symptoomstoornissen, trauma en stress gerelateerde stoornissen, ontwikkelingsstoornissen,...)
- Verdiepend inzicht voor de meest voorkomende psychiatrische aandoeningen omtrent differentiële diagnose, verloop en prognose en behandel mogelijkheden.

Begincompetenties

Er wordt voortgebouwd op de eindtermen van de professionele bachelor opleiding verpleegkunde, de reeds verworven competenties in het schakelprogramma en de verworven competenties in de opleidingsonderdelen capita selecta:

zelfmanagement en patiëntenparticipatie, geïntegreerd kwaliteitszorgbeleid.

Voor dit opleidingsonderdeel adviseert de opleiding dat de student geslaagd is voor Visie-ontwikkeling en basisconcepten in verpleegkunde/vroedkunde/GGZ-verpleegkunde; Diagnostiek, interventies en outcomes in de verpleegkunde/vroedkunde/GGZ-verpleegkunde; Multidisciplinaire benadering van klinische besluitvorming; Verpleegkundige diagnostiek en interventies.

- Basiskennis en -vaardigheden om de verpleegkunde te beoefenen op een professioneel bachelor niveau.
- Kunnen raadplegen van internationale wetenschappelijke literatuur.
- Onderzoeksvaardigheden
- Kennis van anatomie, fysiologie en pathologie.
- Inzicht in visie-ontwikkeling en basisconcepten van verpleegkunde
- Kennis over verpleegkundige diagnostiek.
- Goede kennis van de Engelse taal.

Het is sterk aan te raden om dit opleidingsonderdeel gelijktijdig met het opleidingsonderdeel 'Stage: verpleegkundig specialist' en 'Advanced nurse led care voor de verpleegkundig specialist in de geestelijke binnen de afstudeerrichting verpleegkundig specialist op te nemen in het curriculum.

Eindcompetenties

- De student is bekwaam om psychiatrische en geestelijke gezondheidsproblemen te begrijpen en situeren in een holistisch perspectief vanuit een multiperspectivistisch en mondiaal oogpunt.
- De student kan verpleegkundige concepten en theorieën integreren in de klinische en therapeutische besluitvorming om een eigen visie te ontwikkelen over de betekenis van verpleegkundigen in de geestelijke gezondheidszorg van vandaag en in de toekomst. De student zal deze verder verdiepen via 'Advanced nurse led care voor de verpleegkundig specialist in de geestelijke gezondheidszorg via actuele praktijk- en onderzoeksvaardigheden.
- De student is bekwaam om de psychische kwetsbaarheid en veerkracht te kaderen binnen een herstelgericht en trauma-geïnformeerd paradigma en binnen een biomedisch, neurobiologisch, psychologisch/psychotherapeutisch, rehabiliterend en sociaal perspectief.
- De student kent de preventieve en curatieve rol en professionele verantwoordelijkheid en engagement van de advanced nurse practitioner in de geestelijke gezondheidszorg.
- De student kan de verpleegkundige-patiënt relatie wetenschappelijk onderbouwen als fundament van het verpleegkundige handelen in de geestelijke gezondheidszorg.
- De student kan op basis van zijn klinisch redeneren in diverse contexten in de geestelijke gezondheidszorg diverse herstelondersteunende, care- en cure-gerichte communicatie en interventies toepassen (zoals preventief en de-escalerend veiligheidsmanagement gericht op persoonlijke groei bij crisis en risicogedrag)
- De student is bekwaam in het beoordelen van psychiatrische symptomen en kent de voornaamste behandelingsvormen (in het bijzonder de verpleegkundige interventies) bij verschillende doelgroepen in de geestelijke gezondheidszorg
- De student kan reflecteren over de juridische en sociaal-ethische aspecten en wetgeving van de geestelijke gezondheidszorg met de onzekerheden en grenzen ervan in relatie tot de verpleegkundige-patiënt relatie en de specifieke verpleegkundige interventies in een veranderend geestelijke gezondheidszorg.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege, Practicum, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

- Hoorcolleges: theorie en toepassingen worden collectief doorlopen.
- integratieseminaries o.b.v. casuïstiek: reflectie en integratie van verworven inzichten.
- Werkcolleges en practica dienen om de verworven inzichten onder begeleiding van docenten en studiegenoten toe te passen binnen de eigen beroepscontext.

Studiemateriaal

Geen

Referenties

- Barker, P. (ed.). (2009). Psychiatric and mental health nursing: the craft of caring. London.
- Meijel, B. van (red.). (2016). Ggz-verpleegkunde in de praktijk. Utrecht, De Tijdstroom
- Norman, I., Rylie, I. (2013). The art and science of mental health nursing. Principles and practice. Maidenhead, McGraw-Hill.
- Peplau, H.E. (1988). Interpersonal Relations in Nursing. London, The Macmillan press.
- O'Toole, A., & Rouslin Welt, S. (1994).
- Hildegard E. Peplau, selected works: Interpersonal theory in Nursing. Hampshire, Palgrave Macmillan.
- Psychiatric-Mental Health Nursing: Standards and Scope of Practice. (2014).
- Hengeveld, M.W., van Balkom, A.J.L.M., van Heeringen, C., Sabbe, B.G.C. Leerboek Psychiatrie, Derde, geheel herzien druk, De Tijdstroom, Utrecht, 2016 (ISBN 978 905898 278 0)
- Gelder, M., Harrison, P., Cowen, P., Shorter Oxford textbook of psychiatry (5th edition). Oxford University Press, Oxford, 2007 (ISBN 978 0 19 856896 4).
- American Nurses Association – American Psychiatric Nurses Association – International Society of Psychiatric-Mental Health Nurses, Maryland.
- Raemdonck, T., Deproost, E., Grypdonck, M. (2018). De interpersoonlijke relatie vanuit Peplau's perspectief. Inspiratie voor de ggz-verpleegkunde. Antwerpen/Apeldoorn, Garant.
- Repper, J., Perkins, R. (2003). Social inclusion and recovery. A model for mental health practice. Edinburgh, Baillière Tindall.
- Screening en detectie van perinatale stoornissen: Richtlijn als leidraad voor het ontwikkelen van een zorgpad. Rita Van Damme, An-Sofie Van Parys, Caroline Vogels, Kristien Roelens, Gilbert Lemmens ISBN 978-90-90310-30-5
- van Heeringen, K., Kooiman, K., Claes, S., Beekman, A., Vanaerschot, G., Sabbe, B., Lemmens, G., van Balkom, T. Aetiopathogenesis and the stress-vulnerability model (chapter 3 p. 49-56) In: M.W. Hengeveld, A.J.L.M. van Balkom, C. Van Heeringen, B.G.C. Sabbe (eds). Textbook of Psychiatry: A concise guide to psychiatry in the Netherlands. de Tijdstroom, Utrecht 2018
- Wheeler, K. (2011). A relationship-based model for psychiatric nursing practice. Perspectives in Psychiatric Care, 47, 151 – 159.
- Cutcliffe, J.R., Ward, M. (2006). *Key debates in psychiatric/mental health nursing*. London, Churchill Livingstone.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Interactieve lesvorm laat ruimte tot vraagstelling aan de lesgevers. Mogelijkheden tot vraagstelling (persoonlijk of via mail) waarna het antwoord klassikaal of via Ufora wordt toegelicht wordt.

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondelinge evaluatie, Werkstuk

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondelinge evaluatie, Werkstuk

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

(Goedgekeurd)

Het werkstuk vormt de basis voor een deel van het mondeling examen.

Eindscoreberekening